

A kreativitás és Innováció európai nagykövetei

Manifesztum

Felgyorsult világban élünk. Ha Európa az új kihívások közepette is az élvonalban szeretne maradni, nagyobb kreativitásra és több innovációra van szüksége. A kreativitás azt jelenti, hogy elképzelünk valamit, ami eddig nem létezett, és új formákat, megoldásokat keresünk; az innováció pedig azt, hogy a társadalomba és a gazdaságba változásokat vezetünk be. Az alkotó tevékenység az ötleteket értékekké alakítja át, hidat építve a kreativitás és az innováció között.

Az előrehaladáshoz Európának a mainál több – mind magán, mind állami eredetű – befektetésre lenne szüksége a tudás területén. A bölcs előrehaladás a történelem és a kulturális hagyományok tiszteletét kívánja meg. Az új tudás a történelmi tudásra épül, és a legtöbb újítás nem más, mint a már ma is létező dolgok újfajta kombinációja. A kultúra, mely az egyéni és a kollektív emlékezet tiszteletét is magában hordozza, fontos segítséget jelent abban, hogy a jelenlegi, folytonosan változó világban tartani tudjuk a kitűzött irányt.

A kreativitás az emberi tevékenység egyik alapvető vonása. Olyan környezetben teljesedik ki igazán, amelyet a szabadság, a nyíltság, a változatosság, valamint a társadalmi és a nemek közötti egyenlőség tisztelete jellemez, és ahol megvalósul a kultúrák párbeszéde. Ehhez az szükséges, hogy a kreatív és intellektuális munka eredményeit tiszteletben tartsák és jogilag védelmezzék. A kreativitás áll a kultúra, az alkotás és az innováció középpontjában. Kreatív tehetségét mindenkinek joga van gyümölcösztetnie. Európa jövője minden eddiginél inkább függ polgárainak képzelőerejétől és kreativitásától.

A gazdasági, környezeti és társadalmi válságok újfajta gondolkodásra és cselekvésre serkentenek valamennyiünket. A kreativitás és az innováció közelebb viheti a társadalmat a jóléthez, de felhasználásuk módjáért felelősséget is kell vállalnia a társadalomnak. A mai időkben a kreatív és innovatív erőket a méltányos és környezetét óvó, "zöld" társadalom érdekében kell latba vetni; e társadalomnak a kultúrák közötti párbeszédén, a természet iránti tiszteletén és az egész világ lakosságának egészsége és jóléte iránt tanúsított figyelmen kellene alapulnia.

Nagyobb kreatív erőt és több innovációt mutató Európát szeretnénk, amely nyitott az egész világ felé és tiszteletben tartja az emberi értékeket; ezért terjesztjük Önök elé az itt következő manifesztumot, amelyben leírjuk, mit tartunk elsődlegesnek, és milyen gyakorlati lépések megtételét ajánlunk. Sürgősen szükség van változásokra és új kezdeményezésekre. Ha Európa és tagállamai ki akarnak mozdulni a jelenlegi holtpontról, most kell teljes fegyellemmel fordulniuk a kreativitás és az innováció felé.

Manifesztum

- 1.** A kreativitást **az egész életen át tartó tanulási folyamatnak** kell táplálnia, amelyben szorosan összekapcsolódik elmélet és gyakorlat.
- 2. Az iskoláknak és egyetemeknek** a diákok és a tanárok számára egyaránt a kreatív gondolkodás és a gyakorlat általi tanulás helyévé kell válniuk,
- 3. A munkahelyeknek** az ismeretszerzés helyévé kell lenniük.
- 4.** Erős, független és sokoldalú **kulturális ágazat** kialakítására kell törekedni, amely támogatni képes a kultúrák közötti párbeszédet.
- 5.** Támogatni kell **a tudományos kutatást**, hogy megértsük a világot, javítsuk az emberek életét és ösztönözzük az innovációt.
- 6.** Elő kell mozdítani a **kreatív folyamatokat**, gondolkodásmódot és az alkotáshoz szükséges eszközök használatát, megérteni a felhasználók igényeit, érzéseit, vágyait és képességeit.
- 7.** Támogatni kell a **vállalati innovációt**, amely hozzájárul a jóléthez és a fenntartható fejlődéshez.

Cselekvési irányvonalak

Az itt következő cselekvési irányvonalakhoz a közérdek újfajta értelmezésére van szükség. Az Európai Bizottságnak és az egyes országok kormányainak a szociális partnerekkel és helyi polgári kezdeményezésekkel együttműködve kell elkötelezniük magukat a változás mellett. A jelenlegi ökológiai, szociális, kulturális, biztonsági és demokratikus deficitekkel szemben közös, több hagyományos politikai területet egyidejűleg érintő elképzelések és kezdeményezések megvalósításával lehet fellépni. A történelmi-politikai megosztottságokon túllépő párbeszéd megteremtéséhez nélkülözhetetlen, hogy a kreativitásra és az innovációra összpontosítsunk.

Első cselekvési irányvonal: Fektessünk be a tudásba

Európa versenyképességének növeléséhez új költségvetési elvekre van szükség, amelyek egyértelműen a prioritások közé emelik az emberi erőforrásba és a tudásba történő befektetést. A munkanélkülieknek rövid távon esélyt kell adni szaktudásuk naprakésszé tételére. A vállalatoknak, a szakszervezeteknek és a kormányoknak állami és magánfinanszírozás révén, együttműködve kell megszervezniük a dolgozók szakmai továbbképzését. Az európai strukturális alapok hatókörét és célkitűzéseit ki kell terjeszteni, a kutatás és tudás terén történő befektetésekre kell irányítani, és olyan intézményi keretek kiépítéséhez kell kötni, amelyek az emberek aktív életévei során elősegítik a folyamatos ismeretszerzést.

Második cselekvési irányvonal: Újítsuk meg az oktatást

Az iskolákat és egyetemeket a tanárokkal és diákokkal partnerségben kell megújítani, oly módon, hogy az oktatás a tudásalapú társadalomra készítsen fel. A tanárokat tovább kell képezni, és a szülők elkötelezettségét is meg kell nyerni ahhoz, hogy segítsék egy olyan oktatási rendszer létrejöttét, amely a kultúrák közti párbeszédhez, a kritikus gondolkodáshoz, a problémamegoldáshoz és kreatív projektek végrehajtásához szükséges tudást, készségeket és beállítottságot fejleszt ki. Az oktatás minden szintjén nagy hangsúlyt kell fektetni az alkotásra. Az oktatás területén jelentős, egész Európára kiterjedő kutatási és fejlesztési erőfeszítésre van szükség a minőség és a kreativitás növelése érdekében, minden lehetséges szinten.

Harmadik cselekvési irányvonal: Jutalmazzuk a kezdeményezést

A vállalkozásoknál, az állami szektorban vagy a civil társadalomban meginduló új kezdeményezéseket meg kell jutalmazni. A szociálpolitika is hozzájárulhat az innovációhoz, ha osztozik a kockázatban, amelyet a polgárok a változás érdekében vállalnak. Meg kell jutalmazni azokat a művészeket, tervezőket, tudósokat és vállalkozókat, akik új gondolatokkal járulnak hozzá a fejlődéshez. A kiválóság elismerése mellett a szellemi tulajdon jogi védelmére is hangsúlyt kell fektetni, egyensúlyt teremtve a méltányos jutalmazás és a tudásmegosztás elősegítése között.

Negyedik cselekvési irányvonal: Támogassuk a kultúrát

A kulturális ágazatban folyó kapacitásépítést a kulturális sokféleség, a függetlenség és a kultúrák közötti párbeszéd támogatása érdekében nemzeti és európai programokkal és mechanizmusokkal kellene elősegíteni. A kreatív iparágakat támogatandó, új

kapcsolódási pontokat kellene létrehozni a művészet, a filozófia, a tudomány és a vállalkozások világa között. A tartalom minőségének javítása serkentené az új médiák fejlődését és használatát. Új gazdasági modelleket kell kidolgozni a szabad, sokféle, független és minőségi digitális hírmédia finanszírozása érdekében.

Ötödik cselekvési irányvonal: Segítsük elő az innovációt

Ambiciózusabb és szélesebb alapokon nyugvó innovációs politikára van szükség. Amellett, hogy kiemelt hangsúlyt kell fektetni a tudomány, a technológia és a tervezés területén történő befektetésekre, törekedni kell arra is, hogy a tudás iránti kereslet növekedjen. A vállalkozásokat arra kellene sarkallni, hogy a tudományos ismereteket a tapasztalati alapú tudással párosítsák, és hogy alkalmazottaik sokféleségét – férfiak/nők, különböző képzettségi szintek és állampolgárságok szempontjából – tovább gazdagítsák. A mérnökök, menedzserek és tervezők oktatásában az elméleti tanulmányok mellett a gyakorlati tapasztalatszerzést is biztosítani kell. Az innovációs politikának – csakúgy, mint a munkaerő-piaci és oktatási politikának – arra kell törekednie, hogy a felhasználókat és a dolgozókat egyaránt bevonja a változás folyamataiba. A politikai vezetőknek kiemelt figyelmet kell fordítaniuk széleskörű innovációs szakpolitikai stratégiák kifejlesztésére és megvalósítására.

Hatodik cselekvési irányvonal: Gondolkodjunk globálisan

A tudomány, a kultúra és a versenyképesség területén Európának a világ élvonalába kell tartoznia. Az Európában a tudomány, a technológia, az oktatás, a tervezés és a kultúra terén megvalósuló együttműködést jobban ki kell terjeszteni a világ egészére. Ha Európa meg kívánja őrizni versenyképességét, gazdasági együttműködésbe kell bocsátkoznia mind az erős feltörekvő gazdaságokkal, mind pedig a szegény országokkal, amelyek leginkább rászorulnak a támogatásra. A szegény országok innovációjának támogatása morális kötelesség, amely egyúttal az Európára a bevándorlás miatt nehezedő nyomáson is enyhíthet. Európának hozzá kell járulnia ahhoz, hogy a tudás védelmét és megosztását világszerte méltányos szabályok igazgassák.

Hetedik cselekvési irányvonal: Alakítsunk ki környezetbarát gazdaságot

Európának a kreativitásra és az innovációra kell támaszkodnia, hogy gazdasága ún. „posztkarbon gazdasággá” alakulhasson át, mely többé nem a szénalapú energiaforrásokra támaszkodik. Ebben kulcsszerepet játszik az ökoinnováció, csakúgy, mint egy olyan új technológiai-gazdasági „pálya” felállítása, amely a „csővégi megoldásoktól” kiindulva, „tisztá” technológiákon keresztül jut el a termelés, az elosztást és a fogyasztást egyaránt radikálisan átalakító rendszerszintű innovációkig. A befektetések mellett új intézményeket és új szabályozást kell létrehozni, valamint új szokásokat kell kialakítani. A kreativitás a legfőbb eszközünk arra, hogy olyan megoldásokat találjunk, amelyek révén a fenntartható fejlődés együtt jár majd a jóléttel.

Az alább felsorolt elismert személyiségek beleegyeztek, hogy a 2009-es kreativitás és innováció európai évének nagykövetei legyenek. Sokan közülük több ízben is tartottak találkozót az év során. Ezt a manifesztumot ők szövegezték meg, hogy ezzel is támogassák a kreativitás és az innováció térnyerését Európában.

Ferran Adrià Acosta

Mesterszakács

Esko Tapani Aho

A Nokia ügyvezető alelnöke

Karlheinz Brandenburg

Professzor, kutató, információs és kommunikációs technológia

Jean-Philippe Courtois

Elnök, Microsoft International

Edward de Bono

Szerző, nemzetközi hírvélemény-előadó, szakterülete: kreativitás és a laterális gondolkodás

Anne Teresa de Keersmaeker

Koreográfus

Creativity
and Innovation
European Year 2009

Ján Ďurovčík

Koreográfus

Richard Florida

Író, professzor, közgazdász

Jack Martin Händler

Karmester

Antonín Holý

Professzor, vegyész

Remment Lucas Koolhaas

Professzor, építész, várostervező

Damini Kumar

Tervező és feltaláló

Dominique Langevin

Professzor, fizikus

Imagine. Create. Innovate.
<http://create2009.europa.eu>

Creativity
and Innovation
European Year 2009

Rita Levi-Montalcini

Nobel-díjas professzor, neurológus

Áron Losonczy

Építész és feltaláló

Bengt-Åke Lundvall

Professzor, innovációkutató

Javier Mariscal

Designer

Radu Mihăileanu

Filmrendező

Leonel Moura

Konceptuális művész

Blanka Říhová

Professzor, mikrobiológus

Imagine. Create. Innovate.
<http://create2009.europa.eu>

Creativity
and Innovation
European Year 2009

Ken Robinson

Professzor, kreativitásról és innovációról szóló művek szerzője

Ernő Rubik

Professzor, építész, designer

Jordi Savall i Bernadet

Zenész, professzor

Erik Spiekermann

Professzor, tipográfus tervező

Philippe Starck

Alkotó, művészeti igazgató, designer

Christine van Broeckhoven

Professzor, molekuláris neurológia

Harriet Wallberg-Henriksson

Professzor, a Karolinska Institutet igazgatója

Imagine. Create. Innovate.
<http://create2009.europa.eu>

